

Kompetenceplan for 2014-2020

På baggrund af "[Aftale om fuld kompetencedækning 2020 mellem KL. og Finansministeriet](#)" og de forandringer, som de nye mål i skolereformen medfører, er en målrettet og strategisk kompetenceudvikling af Silkeborg Kommunes medarbejdere på skoleområdet en vigtig og nødvendig forudsætning. Aftalen giver kommunen en forpligtigelse til at udarbejde en lokal kompetenceplan, som bl.a. redegør for anvendelsen af midlerne inden for aftalens prioriterede indsatsområder.

Der nedsættes løbende arbejdsgrupper med afsæt i kompetenceplanens pejlemærker og fokusområder, der har til opgave at følge og rådgive Skoleafdelingen i forbindelse med udvælgelse og tilrettelæggelse af konkrete kompetenceudviklingsforløb.

Indhold *(bilagsrækkefølge og indhold er revideret pr. 9. december 2015)*

Formål med tilrettelæggelse af kompetenceudvikling.....	1
Pejlemærker for tilrettelæggelse af kompetenceudvikling.....	2
Fokusområder i forbindelse med tilrettelæggelse af kompetenceudvikling	2
Kompetenceudvikling 2014-2020	2
Økonomi.....	3
Bilag 1 – Notat om kursus og efter-/videreuddannelse.....	5
Bilag 2A – Aktiviteter planlagt for skoleåret 2016/17.....	7
Bilag 2B – Aktiviteter planlagt for skoleåret 2015/16.....	8
Bilag 3 – Kompetenceudvikling af ledere.....	9
Bilag 4A – Kompetenceudvikling af medarbejdere, undervisningsfagene	10
Oversigt over afvikling af fag 2015-2020	10
Status for kompetencedækning i undervisningsfagene 2014/15.....	11
Status for kompetencedækning i undervisningsfagene 2013/14.....	13
Bilag 4B – Kompetenceudvikling af medarbejdere, andet	14
Bilag 5A – Gennemført kompetenceudvikling 2015/16.....	15
Bilag 5B – Gennemført kompetenceudvikling 2014/15.....	16

Formål med tilrettelæggelse af kompetenceudvikling

Medarbejderne (lærere, pædagoger, pædagogmedhjælpere, ledere og konsulenter) skal opleve:

- At de er kompetente i forhold til de arbejdsopgaver, de varetager på skolerne.
- At de kan leve op til kravene i folkeskoleloven og de politiske målsætninger, som afspejles i blandt andet Lærings- og trivselspolitikken, de kommunale lærings- og udviklingsmål, et nyt ledelsesgrundlag samt kommunens MindSet for social inklusion.

Kompetenceplanen er dynamisk, og vil blive udbygget, efterhånden som elementerne konkretiseres og aftales, når nye behov opstår.

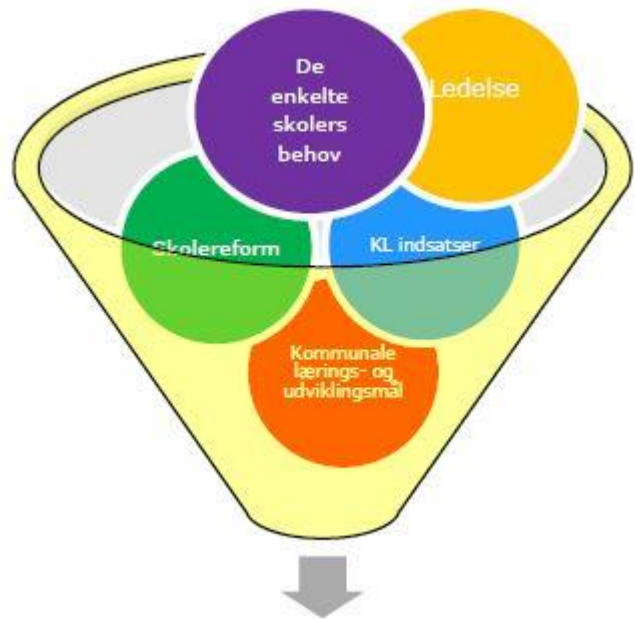
Kompetenceplanen består af en række pejlemærker og fokusområder, samt en opstilling af igangværende forløb og nye indsatser, som konkretiseres i bilag.

Pejlemærker for tilrettelæggelse af kompetenceudvikling

- Kompetencer i undervisningsfagene til [fuld kompetencedækning 2020](#).
- Kompetenceudviklingen er baseret på publikationen fra Undervisningsministeriet: "[Pejlemærker for kompetenceudvikling i folkeskolen](#)"
- Undervisningskompetencevurdering baseret på skolelederens indberetning af de enkelte medarbejders kompetencer i ministeriets datavarehus (LIS), se [Generel vejledning vedr. Undersøgelse af kompetencedækning i folkeskolen 2015](#).
- Anbefalinger til indsatser i forlængelse af de [kommunale lærings- og udviklingsmål](#)
- Anbefalinger til indsatser i forlængelse af "[Evaluerings af Silkeborg Kommunes inklusionsstrategi](#)"
- Anbefalinger til indsatser i forlængelse af [Ledelsesgrundlag for skoleledelse i Silkeborg Kommune](#) og rapporten "[Skoleledelse – tæt på eller langt fra](#)"
- [Kommunens strategier](#): IT-strategi 0-18 år, Sprog- og læsestrategi 0-18 år, Naturfagsstrategi m.fl.

Fokusområder i forbindelse med tilrettelæggelse af kompetenceudvikling

- Sammenhæng mellem teori og praksis i en praksisnær kompetenceudvikling
- Kompetenceudvikling skal sættes ind i længere forløb med fokus på transfer og ledelsesopbakning ([kompetencemetro](#)).
- Indsatser begrundes i såvel medarbejderens som organisationens behov.
- Balance mellem centrale og decentrale indsatser
- Indenfor større kompetenceløft koordineres og samarbejdes der med de øvrige midtjyske kommuner, VIA University College og andre relevante samarbejdspartnere.

Kompetenceudvikling 2014-2020

Følgende er et overblik over Silkeborg skolevæsens indsatsområder indenfor kompetenceløft af folkeskolens medarbejdere, ledere og konsulenter. Indholdet er hentet fra kompetenceplanens pejlemærker, se ovenfor.

Ledere

Det høje ambitionsniveau for folkeskolen stiller nye og skærpede krav til skolelederens rolle. For at give skolelederne de nødvendige redskaber til at varetage denne rolle, er der behov for at styrke efteruddannelsesmulighederne.

Skoleledernes og Skoleafdelingens kompetencer skal løftes i forhold til at realisere og arbejde med indholdet og de nye styringsværktøjer i folkeskolereformen som led i en styrket pædagogisk ledelse. Herunder skal ledere og chefer rustes til i langt højere grad at styre gennem mål og data samt anvende efteruddannelse af lærere og pædagoger strategisk til at nå skolens mål mv.

I efteråret 2014 har Skoleafdelingen i samarbejde med skolelederne udarbejdet [Ledelsesgrundlag for skoleledelse i Silkeborg Kommune](#).

Ledelsesgrundlaget er funderet i en ledelsesforståelse med to grundprincipper:

- Den samlede ledelse af skolevæsenet er en fælles værdikæde, hvor alle arbejder for at gøre hinanden gode. Værdikæden gælder fra den enkelte medarbejder til skolechef og er en forudsætning for at kunne lykkes med skolens formål.
- Det andet grundprincip er, at god ledelse afhænger af, hvad der ledes. Ledelse på forskellige niveauer kræver forskellige arbejdsværdier, færdigheder og prioriteter.

I et eventuelt redigeret ledelsesgrundlag vil den enkelte medarbejder – herunder resursepersoner (faglige vejledere, læringscentre mv.) – indgå, da de i praksis indgår i værdikæden og ledelse af de læreprocesser, der er relevante.

Ledelsesgrundlaget danner baggrund for fremtidig rekruttering og kompetenceudvikling.

Skoleledelserne skal i løbet af de næste år i særlig grad kompetenceudvikles indenfor de syv ledelsesfelter i [Undervisningsministeriets publikation "Ledelse af den nye folkeskole"](#).

Medarbejdere

Kompetenceudvikling i folkeskolens fag og fagområder

- Kompetenceløft i undervisningsfagene med start 2014. Planlagte aktiviteter og status fremgår af [bilag 4A](#).
- Kurser i læringsmålstyret undervisning og Fælles Mål i alle fag
- IT – præciseres nærmere med udgangspunkt i [IT-strategien](#) og reformens fokus på øget anvendelse af it i undervisningen.
- Der færdiggøres igangværende linjefag, vejlederuddannelse og diplommoduler etc.
- International dimension: igangværende projekter og indsatser i forlængelse af Silkeborg Kommunes internationale strategi (under udarbejdelse).
- Kompetenceudvikling afledt af ansøgninger til A.P. Møller Fonden.
- Didaktik, klasseledelse og læringsledelse

Kompetenceudvikling med henblik på opfyldelse af målsætningerne i "Lærings- og udviklingsmålene".

- Arbejde med ovenstående temaer som aktionslæring i praksisnær kompetenceudvikling¹
- Understøttelse af teamsamarbejde og formelle læringsnetværk.
- Indsatser til kompetenceløft/kurser i forlængelse af kommunens [Pædagogiske prototyper](#) omkring temaerne: En bedre udskoling, Den åbne skole, En længere og varieret skoledag, Læringsledelse og Målstyret undervisning.
- Konkrete indsatser i forlængelse af "[Evaluering af Silkeborg Kommunes inklusionsstrategi](#)"
  - Rejseholdsmedarbejdere

Lokal kapacitetsopbygning

Uddannelse af vejledere/ressourcepersoner

- Læringscentermedarbejdere.
- Vejledere og ressourcepersoner indenfor fagområder.

Eftervidereuddannelse inden for andre områder end ovenstående planlægges som beskrevet i "[Notat om Kursus og efter-/videreuddannelse](#)", [bilag 1](#).

Økonomi

Det statslige tilskud til Silkeborg Kommune udgør ca. 2,4 mio. kr. årligt frem mod år 2020. De overførte statslige tilskud kan alene anvendes til at finansiere de direkte udgifter forbundet med efter- og videreuddannelseskurser for lærere og pædagoger i folkeskolen, der deltager i folkeskolens aktiviteter, dvs. selve kursusudgiften. Anvendes de årligt udmeldte statslige tilskud ikke fuldt ud til direkte kursusudgifter

---

¹ Aktionslæring er en metode, hvor deltagerne lærer af deres professionelle handlinger og kvalificerer deres praksis i et systematisk arbejde i forpligtende fællesskaber

for lærere og pædagoger, vil de uforbrugte midler kunne opspares og anvendes i efterfølgende regnskabsår inden for perioden til og med 2020 (jf. Aftalen om fuld kompetencedækning).

Kommunerne skal anvende de statslige tilskud under hensyntagen til de indsatsområder, der fremgår af kommuneaftalen for 2014, bilag 2: Fuld kompetencedækning, dvs.: linjefagskompetence, understøttelse af øget inklusion, klasseledelse, løbende faglig opdatering, specialistkompetencer inden for bl.a. læsning, matematik, specialpædagogik og dansk som andetsprog, samt øvrige særlige indsatsområder som fx øget anvendelse af it i undervisningen.

Der er i budgetforudsætningerne afsat 3,2 mio. kr. af egne midler målrettet kompetenceudvikling på skoleområdet.

Udover det statslige tilskud er der i forbindelse med afviklingen af kompetenceløftet afsat væsentlige økonomiske midler til omkostninger i forbindelse med vikardækning af lærere på kompetenceløft i undervisningsfagene, i størrelsesordenen 6-10 mio. kr.

Bilag 1 – Notat om kursus og efter-/videreuddannelse

Mission:

- At fastholde, videndele og udvikle ledelsens og medarbejdernes ledelses- og undervisningskompetencer i henhold til lovgivningen og vedtagne politikker i Silkeborg Kommune samt skolevæsenets ledelsesgrundlag.

Vision:

- At skolerne og Skoleafdelingen tilrettelægger kursusaktiviteter og efter-/videreuddannelse for ledere, lærere og pædagoger på grundlag af kommunens kompetenceplan, så uddannelsesniveaueet til enhver tid matcher kravene.

Notatet indeholder:

1. Efter-/videreuddannelse	5
2. Korte kurser og øvrige arrangementer.....	5
3. Videndeling.....	5
4. Handlingsplan	6
5. Tidsplan	6

1. Efter-/videreuddannelse

Rammer og vilkår for de centrale midler til efter-/videreuddannelse for ledere og medarbejdere vil variere fra år til år, jf. kompetenceplanen. Der ydes som minimum deltagerbetaling til de ansøgere, der bevilges uddannelse. Midlernes størrelse vil variere ud fra om efter-/videreuddannelsen er pålagt eller ønsket. Medarbejdere på uddannelse forpligtiger sig på at afslutte efter-/videreuddannelsen med afsluttende prøve.

Skoleafdelingen og Campus Silkeborg/VIAUC samarbejder om placering og indhold af lokal efter-/videreuddannelse.

2. Korte kurser og øvrige arrangementer

Korte kurser er kompetenceudvikling med mulighed for deltagelse af samtlige medarbejdere i Silkeborg Kommunes Skolevæsen. Det tilstræbes, at de korte kurser har stor faglig bredde i forhold til skolernes behov.

Aktører på skoleområdet byder ind med innovative undervisningsforløb.

Korte kurser gennemføres så vidt muligt som eftermiddagskurser kl. 14.30-17.00 i Silkeborg Kommunes egne lokaler (skoler mv.). Instruktører aflønnes som udgangspunkt efter en særlig takst som pr. 1. januar 2014 er på 594,56 kr.

Indholdet i øvrige arrangementer som heldagskurser, konferencer eller foredrag tilrettelægges af Skoleafdelingen. Arrangementet udbydes til store målgrupper, evt. i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere.

Processen omkring korte kurser og øvrige arrangementer gennemføres via Fællesnettet.

Skolerne eller enkelte kursusinstruktører har mulighed for at byde ind med indhold til korte kurser på baggrund af gode idéer fra medarbejdere. Forslagsstillerne indsender et skema (Kursusopslag til Fællesnettet) til kursuskoordinatoren, som løbende offentliggøres på Fællesnettet. Skolernes ønsker til emner indarbejdes (se [pkt 4. Handlingsplan](#)).

3. Videndeling

Videndeling er en del af Silkeborg Kommunes værdigrundlag, som bygger på faglig dialog og refleksioner, praktiker til praktiker.

Skoler, der har fået midler til pædagogiske udviklingsprojekter, er forpligtet til at stille sig til rådighed for videndeling for at fortælle om erfaringerne og dele praksis i udviklingsprojektet med kommunens øvrige skoler.

Videndelingsforløb tilrettelægges med praktisk involvering af deltagerne og ikke som foredrag.

En skole kan bestille et konkret emne til afholdelse af en videndelingsaktivitet på skolen. Dette gøres i dialog mellem skolen og Pædagogisk Udviklingssektion og i tråd med kommunens kompetenceplan.

4. Handlingsplan

Skolerne

- Alle skoler opgør hvert år pr. 1. december behovet for kortsigtede og langsigtede uddannelser for ledere og medarbejdere.
- Alle skoler oplyser kursus- og uddannelsesbehov til Skoleafdelingen hvert år medio januar. Deadline udmeldes via nyhedsbrevet. Mht. korte kurser oplyser skolen desuden ønsker til emner.
- Alle skoler opmuntrer sine medarbejdere til at følge med i de kommunale tilbud om korte kurser og videndeling, som løbende udbydes via Fællesnettet.
- Alle skoler forestår intern skoleudvikling og tilhørende kursusaktivitet ved f. eks. pædagogiske dage, lokale studiekredse, interne faglige udviklingskurser, caféer mm.

Skoleafdelingen

- Skoleafdelingen har tilrettelagt en langsigtet kursus- og efter-/videreuddannelsesplan i form af en kompetenceplan, der tager højde for skolernes behov i samspil med vedtagne politikker.
- Kompetenceplanen drøftes i Tovholdergruppen for ledernetværkene og præsenteres for Børne- og Ungeudvalget.
- Skoleafdelingen er, i samarbejde med skolerne og eksterne kursusudbydere, ansvarlig for tilrettelæggelse og gennemførelse af kommunens uddannelses- og kursusaktivitet på skoleområdet.
- Pædagogisk Udviklingssektion er ansvarlig for kommunal videndeling på temadage med mulighed for deltagelse af lærere og børnehaveklasseledere fra alle skoler. Videndeling kan derudover tilbydes alle medarbejdere løbende i skoleåret.
- Pædagogiske Udviklingssektion har udpeget en kursuskoordinator, som er ansvarlig for udvikling, tilrettelæggelse og gennemførelse af kurser og efter-/videreuddannelse, der på kort sigt søger at tilgodese de faktiske uddannelsesbehov på skolerne.
- Pædagogisk Udviklingssektion er ansvarlig for en årlig evaluering af det foregående skoleårs gennemførte kurser og efter-/videreuddannelse hvert år pr. 1. november.

5. Tidsplan

(K = kursus, E = efter-/videreuddannelse)

Tidsfrist	Indhold	K	E
Løbende	Tilbud/gode idéer fra lærere og faglige foreninger m.fl. til korte kurser/videndeling	X	
September	Skoleledermøde med tema om strategi for efter- og videreuddannelse		X
Primo oktober	PUS mødes med Campus Silkeborg/VIAUC og nabokommuner om behovs-afklaring og samarbejdsmuligheder. VIAUC indkalder.		X
November	Evaluering af foregående skoleårs efter- og videreuddannelse		X
Primo december	PUS mødes med Campus Silkeborg/VIAUC om rammeafklaring for kommende skoleår.		X
December	Skolen udarbejder opgørelse af skolens kursus- og efter-/ videreuddannelsesbehov (på baggrund af fagfordeling, MUS- og teamsamtaler mv.) sendes til Skoleafdelingen.	X	X
Uge 2, januar	PUS mødes med Campus Silkeborg/VIAUC om Skoleafdelingens kursustilbud og samarbejdsmuligheder. PUS indkalder.		X
Uge 3, januar	PUS reviderer kompetenceplan og meddeler skolerne bevilling af efter-/videreuddannelse på baggrund af opgørelserne.	X	X
Medio februar	Tilmelding vedr. længere kurser og efter-/videreuddannelse via skoleleder på baggrund af bevilling.		X
Medio marts	PUS mødes med Campus Silkeborg/VIAUC om tilmeldingernes fordeling på særligt tilrettelagte efter-/videreuddannelsesaktiviteter, der gennemføres i samarbejde. PUS indkalder.		X
Ultimo marts	Endelig tildeling efter-/videreuddannelse meddeles skolerne.		X

Bilag 2A – Aktiviteter planlagt for skoleåret 2016/17

Ledere

- Ledelsesteamudvikling
- Formelle uddannelser med udgangspunkt i individuel kompetenceplan
- Ledelsesudvikling med udgangspunkt i ledelsesgrundlaget
- Ledernetværk som læringsnetværk faciliteret af konsulenter fra Skoleafdelingen.
- Emnemøder.
- Ledelsestalentudvikling på baggrund af ledelsesgrundlaget

Medarbejdere

Kompetenceudvikling i folkeskolens fag og fagområder

Kompetenceløft i undervisningsfagene (KiU)

- Færdiggørelse af Dansk og matematik med aldersspecialisering 1.-6. og 4. -10. årgang
- Natur/teknologi

Dansk som andetsprog

- Kurser til M-klasser, sprogvurdering
- 50 timers kurser i dansk som andetsprog

Pædagogisk kompetenceudvikling med elevernes læring og trivsel i fokus

Kursusvirksomhed i ledelse af læringsmiljøer herunder klasseledelse og tværfaglige samarbejde.

Professionelle læringsfællesskaber

- Etablering og facilitering af professionelle læringsfællesskaber indenfor udvalgte fagområder.

Inklusion

Indsatser i forlængelse af inklusionstjek samtaler på de enkelte skoler.

Kompetenceudvikling afledt af ansøgninger til A.P. Møller Fonden (begge do. felter)

Godkendt A.P. Møller projekt: [Kompetenceudvikling af skolekvalifikere](#)

Ansøgning til A.P. Møller Fonden "Krop og Kompetencer"

Ansøgning til "Pædagoger og Lærere i Professionelle Læringsfællesskaber- øger læring og trivsel"

Ansøgning til "Kompetenceudvikling af pædagoger i skolen – til gavn for børns læring og trivsel"

Lokal kapacitetsopbygning

Ressourcepersoner

- Færdiggørelse af påbegyndte diplommoduler til:
  - Læse-, naturfag-, engelsk- og matematikvejleder
  - AKT-spor
  - KRAP
  - læringscentermedarbejdere
  - Dansk som andetsprog
- Aktionsforløb for vejledere med omdrejningspunkt i læringslaboratorier
- [FabLab-pionerer, se bilag 4A](#)
- Ansøgning til A.P. Møller Fonden "Fra tal til bogstav - datafunderet praksis på mellemtrinnet"
- "X-vejledernes dag" og netværksmøder

Korte kurser inden for blandt andet:

AKT, Inklusion, læsning og pejlemærkernes øvrige indsatsområder.

Konsulenter

Formelle uddannelser med udgangspunkt i individuel kompetenceplan.

Bilag 2B – Aktiviteter planlagt for skoleåret 2015/16

Kompetenceløft påbegyndt i 2015 har hovedfokus i 5 spor: Ledelsesgrundlag, Lærings- og udviklingsmål, Undervisningsfag, Inklusion og Fælles Forenklede Mål

Ledere

- Program for skoleledelsens fælles kompetenceudvikling, [ledelse af videns- og datainformeret udvikling af skolens læringsmiljøer, se i bilag 3](#).
- Ledernetværk som læringsnetværk faciliteret af konsulenter fra Skoleafdelingen.
- Emnemøder.
- Ledelsesuddannelser herunder diplommoduler.

Medarbejdere

Kompetenceløft i undervisningsfagene i skoleåret 2015/16

I skoleåret 2015/16 efteruddannes i alt 90 lærere indenfor

- Dansk med aldersspecialisering 1.-6. og 4.-10. klassetrin
- Matematik med aldersspecialisering 1.-6. og 4.-10. klassetrin
- Engelsk
- Natur/teknologi
- Håndværk/design

Kompetenceløftets design: Uddannelsesforløbet afvikles i et samarbejde med VIA University College under titlen "Praksisnær uddannelse i undervisningsfag", se [projektbeskrivelsen](#).

Kompetenceudvikling afledt af ansøgninger til A.P. Møller Fonden

Overgangsproblematikker mellem grundskole og gymnasie i matematik, "[Matematikbroen](#)"

Lokal kapacitetsopbygning

Ressourcepersoner

- Diplommoduler til:
  - Læse-, naturfag-, engelsk- og matematikvejleder
  - AKT-spor
  - KRAP
  - Coaching
  - læringscentermedarbejdere
  - Dansk som andetsprog
- [FabLab-pionerer, se bilag 4B](#)

Professionelle læringsfællesskaber

- [Temaforbud om lokal kapacitetsopbygning 2015/16](#) med Undervisningsministeriets læringskonsulenter.

Fremadrettet planlægges eftervidereuddannelse inden for andre områder end undervisningsfagene som beskrevet i "[Notat om Kursus og efter-/videreuddannelse](#)", [bilag 1](#).

Konsulenter

- Mastermoduler, konferencer og Proceskonsulentkurser/-uddannelse

Økonomi

Kompetenceudvikling af ledere (alle)	1.600.000 kr.
Efter-/videreuddannelse af medarbejdere (60 deltagere)	800.000 kr.
Undervisningsfag (110 deltagere)	1.800.000 kr.
Lærings- og udviklingsmål (ca. 50 deltagere)	300.000 kr. pr. år over de næste 3 år
Korte kurser (800 deltagere)	150.000 kr.
Vikarrefusion	9.000.000 kr.

Bilag 3 – Kompetenceudvikling af ledere

Ledelse af videns- og datainformeret udvikling af skolens læringsmiljøer

Nationalt program for skolelederuddannelse og –udvikling udmøntet i Silkeborg i skoleåret 2015/16.

Kompetenceudviklingen er målrettet to af de syv ledelsesfelter og opbygget omkring "ledelse af læringsmiljøer" og "Ledelse af videns- og resultatbaseret udvikling af skolens undervisning" og opbygget til at ledelser og forvaltning opnår kompetencemålene gennem de opstillede videns- og færdighedsmål for de to forløb.

Indholdet: seminardage med inspiration, refleksion og udarbejdelse af handleplaner på egen skole, bygget op så det understøtter de opstillede kompetence-, videns- og færdighedsmål. Sparringssamtaler anvendes til sparring på planlægning, implementering og afprøvning af konkret anvendelse af data i samarbejde med medarbejdere, samt træning og refleksion over deltagelse i undervisning, motiverende og engagerende samtaler om udvikling af skolens pædagogiske praksis.

Der arbejdes med færdigheder til arbejdet med data, transformation og professionalisering af ledelsens samarbejde med medarbejdere om udvikling af undervisning og læringsmiljø.

Forvaltningsmedarbejderne kvalificeres gennem deltagelse i sparringssamtaler med skoleledelserne og på seminardagene er workshopaktiviteter målrettet denne gruppe.

Ud over Attractors egne konsulenter har vi benyttet eksternt ekspertise som fx: professor Jens Rasmussen om ledelse af Læringsmålstyret Undervisning, Hanne Dorthe Sørensen, CBS om forandrings-/forankringsledelse og dataknuser fra Rambøll Survey.

Kompetenceudviklingsforløbet er tilrettelagt som et aktionslæringsforløb organiseret som 4 konference-dage og 4 sparringssamtaler med hver skoles ledelsesteam.

Bilag 4A – Kompetenceudvikling af medarbejdere, undervisningsfagene

Oversigt over afvikling af fag 2015-2020

Oversigt over undervisningsfag pr. januar 2016							
2015/16	dansk 4.-10. modul 2	Engelsk modul 2	Mat 1.-6. modul 2	Hånd/design modul 1	Natur/tek H1 Århus		Dansk 1.-6 modul 1
Indskoling							
Mellemtrin							
Udskoling							
2016/17	dansk 4.-10. modul 3		Mat 1.-6. modul 3		Natur/tek H2 modul 1/2		Dansk 1.-6 modul 2
Indskoling							
Mellemtrin							
Udskoling							
2017/18		Engelsk H2? modul 1	Tysk modul modul 1		Natur/tek H2 Modul 2	His 3.-9. modul 3	Dansk 1.-6 modul 3
Indskoling							
Mellemtrin							
Udskoling							
2018/19	Kristendom modul 1	Engelsk H2? modul 2	Tysk modul 2	Idræt	Billedkunst	Natur/tek H3? modul 1/2	
Indskoling							
Mellemtrin							
Udskoling							
2019/20	Kristendom modul 2			Idræt	Billedkunst	Natur/tek H3 modul 2	
Indskoling							
Mellemtrin							
Udskoling							

Status for kompetencedækning i undervisningsfagene 2014/15

Obligatorisk indikator i kvalitetsrapport 2.0

Kompetencedækningen er et udtryk for, hvor stor en andel af elevernes undervisningstimer, der varetages af undervisere med 'undervisningskompetence' eller 'tilsvarende kompetencer'.

Indikatoren er obligatorisk i kvalitetsrapporten indtil skoleåret 2021/22.

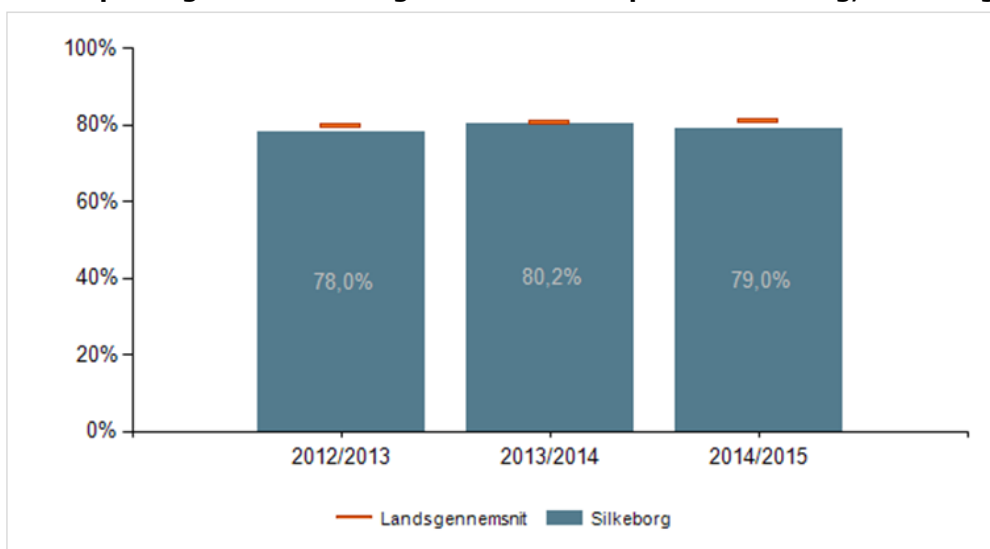
Formål

Indikatoren giver mulighed for at følge op på, om kommunen overholder målet om fuld kompetencedækning som beskrevet i aftalen af folkeskolereformen.

Målet er, at alle elever i folkeskolen i 2020 skal undervises af lærere, som enten har undervisningskompetencer (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv.

Målsætningen om fuld kompetencedækning indeholder alle fag og alle klassetrin og skal gælde på kommuneniveau

Andel planlagte undervisningstimer med kompetencedækning, Silkeborg

Afgrænsninger i figuren

Skoleår: 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015

Kommune: Silkeborg

Institutionstype: Folkeskoler

Klassetrin: 1.-10. klasse

Fag: Dansk, Engelsk, Tysk (tilbudsfag), Kristendomskundskab, Historie, Samfundsfag, Idræt, Musik, Billedkunst, Håndarbejde, Håndværk og design, Sløjd, Madkundskab, Matematik, Fysik/kemi, Geografi, Biologi, Natur/teknik

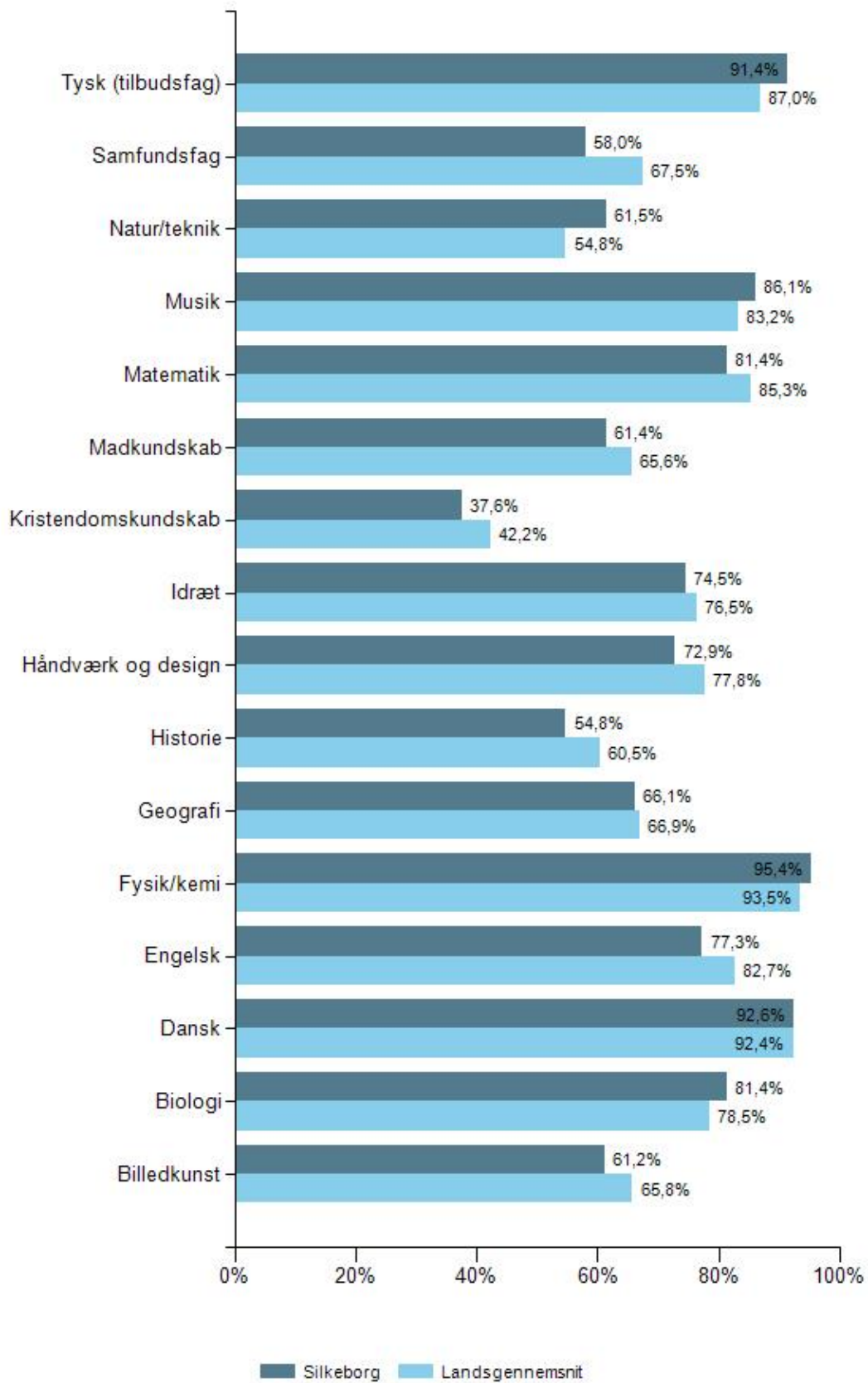
Institution: Alle

Note for figurerne på denne og næste side: Kompetencedækningen er et udtryk for, hvor stor en andel af elevernes undervisningstimer, der varetages af undervisere med 'undervisningskompetence' eller 'tilsvarende kompetencer'. Kompetencedækningen er opgjort på timeniveau og undersøgelsesenheden er klokketimer. Timerne er beregnet ved at gange antallet af klasser i et fag på et klassetrin med det vejledende timetal i det pågældende fag og klassetrin. I 10. klasse er der vægtet med samme timetal som i 9. klasse.

Ved tolærerordninger og holddelt undervisning indgår kun læreren med flest klokketimer.

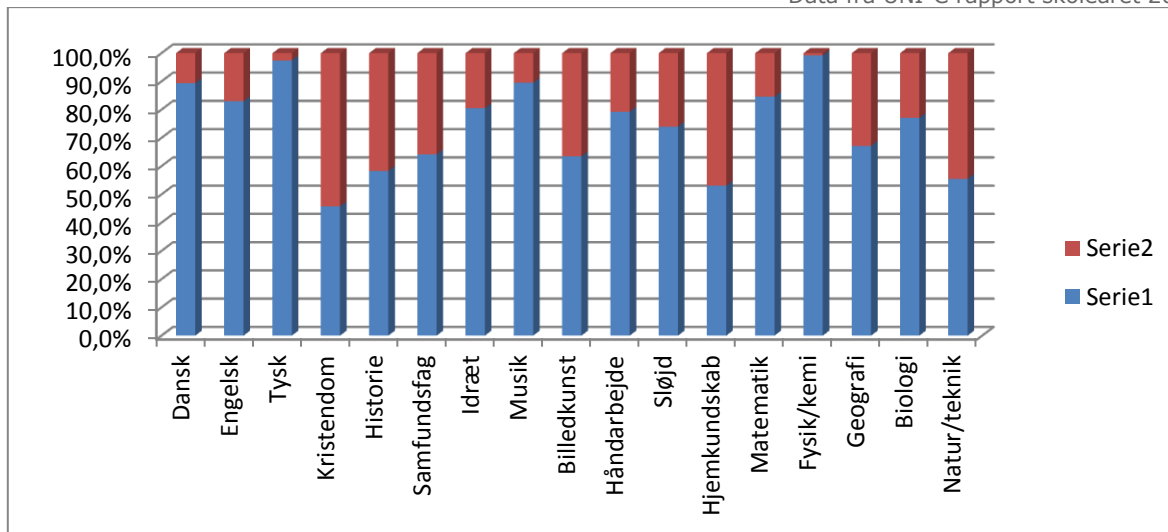
Kilde: Styrelsen for IT og læring

Andel planlagte undervisningstimer med kompetencedækning pr. fag, Silkeborg

Status for kompetencedækning i undervisningsfagene 2013/14

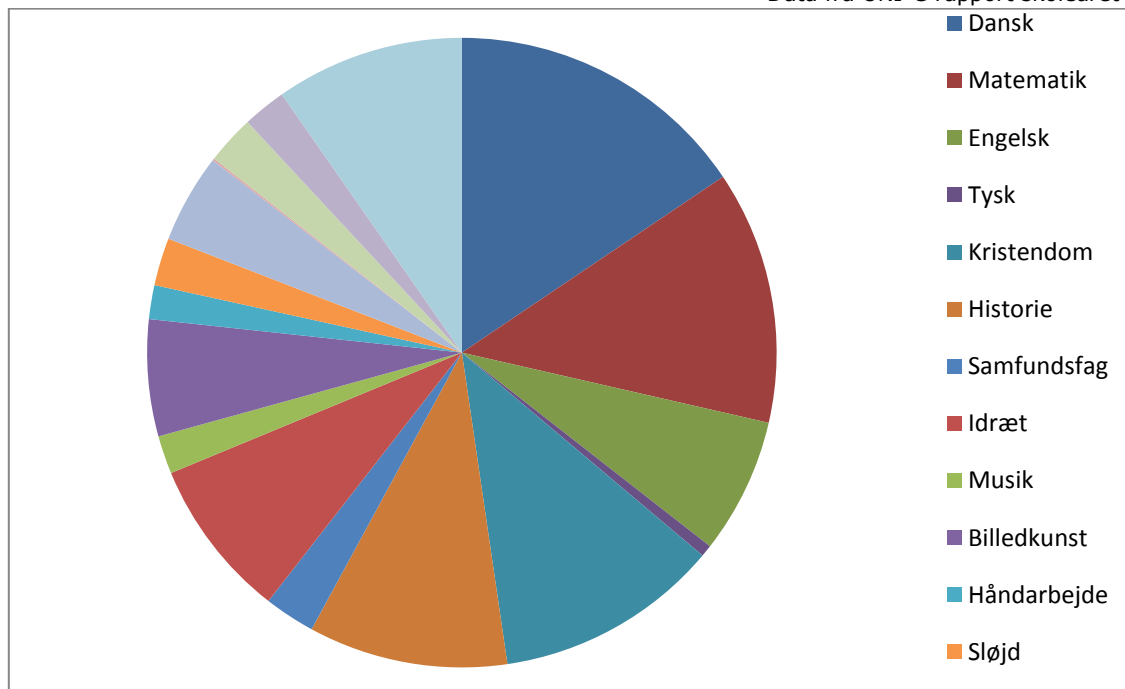
Data fra UNI-C rapport skoleåret 2013/14

Den procentvise dækning viser, at Kristendom, Historie, Hjemkundskab og Natur/teknik ligger på omkring 50 % dækning, og Engelsk, Dansk og Matematik med en dækning på mellem 80 og 90 %.

I nedenstående cirkeldiagram afspejles tallene i volumen. Her fremgår Dansk og Matematik som de fag, hvor flest timer varetages uden fuld kompetencedækning. Da tallene er fra skoleåret 2013/14, fremgår engelsk fra 1. klasse ikke, hvorfor vi må formode, at der også i engelsk er et stort behov for flere lærere med kompetencer i undervisningsfaget Engelsk. Denne prioritering betyder, at vi i løbet af de første 2 år får dækket 1/3 af de timer, der varetages uden kompetencedækning.

Data fra UNI-C rapport skoleåret 2013/14

Natur/teknik er et af de fagområder med den laveste kompetencedækning. Da Natur/teknik og Matematik ofte varetages af samme lærer, er det u hensigtsmæssigt at kompetenceløfte i disse fag parallelt. Det samme gør sig gældende for Dansk og Kristendom.

Vi fokuserer fortsat vores Mærsk-ansøgninger indenfor det naturfaglige område og ser derfor tiden an med hensyn til at løse opgaven med fuld kompetencedækning i Natur/teknik.

Bilag 4B – Kompetenceudvikling af medarbejdere, andet FabLab-pionerer

FabLab pioner:

- Fem lærere fra fem FabLab skoler i Silkeborg bliver frikøbt en dag ugentligt gennem et skoleår som led i kompetenceløft og videndeling i kommunen.
- Disse lærere vil blive tilknyttet FabLab, Silkeborg som lab-undervisere både i det centrale FabLab og i de lokale FabLab projekter.
- De deltager i en årlig studietur
- De deltager i kvartalsvise netværksmøder
- Lærerne udvælges af skolelederen. Skolerne af skoleafdelingen.
- Skolelederen aftaler lokale mål for deltagelse i FabLab pionerforløbet med egen lærer.

En FabLab pioner skal:

- Være en pædagogisk, didaktisk kompetenceperson, der er motiveret for at afprøve nye digitale muligheder og som er i stand til at kombinere dette med en nytænkende vinkel på folkeskolens fag.
- Være indstillet på at indgå i sidemandsoplæring i forhold til Lablederen.
- Bidrage til et lokalt og tværkommunalt netværk.
- Opbygge netværk til lærere og mellem lærere som er medlem af fablab@school.dk
- Indhente inspiration til aktiviteter og udvikle læringsforløb, således at den enkelte FabLab-pioner udvikler mindst to nye FabLab undervisningsforløb i skoleåret 2015/16, der deles på <http://fablabatschool.dk>.
- Rådgive og sparre med lærere i forhold til didaktiske overvejelser i og omkring målsætning, proces, lærer-elevrolle i undervisningen.
- Bidrage til planlægning og afvikling af konferencer og workshops.
- Dokumenterer undervisningen i FabLab i form af billeder og tekst efter hver undervisningsgang på FabLab@school.dk's facebookgruppen og dermed bidrage til at udbrede erfaringer på tværs af skoler.
- Deltage i evalueringsundersøgelser, forskningsinterviews og interventioner med personer fra Aarhus Universitet.

Redigeret 20. oktober 2015 v/projektleder Jette Hundahl Mikkelsen

Bilag 5A – Gennemført kompetenceudvikling 2015/16

Underbilag kommer efterhånden som kompetenceudviklingen afsluttes.

Bilag 5B – Gennemført kompetenceudvikling 2014/15

Skoleåret 2014/15

Kompetenceløft påbegyndt i 2014 har hovedfokus i 6 spor: Ledelsesgrundlag, Lærings- og udviklingsmål, Undervisningsfag, Inklusion og Vejledere/ressourcepersoner.

Ledere

- Ledelseskonference den 8. august 2014: Læringscentreret skoleledelse og ledernetværk.
- Den 26. august 2014: Ledelse af fagteams
- Den 27.-28. oktober 2014: Ledelseskonferencen:
  - Evidensinformeret ledelse v/Klaus Majgaard
  - Fælles mål v/Andreas Rasch-Christensen
  - Dimensioner og lederkapaciteter i elevcentreret skoleledelse - Vivian Robinsons forskning v/Marianne Trane
  - Feedback i praksis - processamtaler med medarbejdere v/Preben Stadsgård
- Den 29. oktober 2014: Dialogforum for skoleområdet
  - Om Lærings- og udviklingsmål, præsentation for både Børne- og Ungeudvalget, skolebestyrelsesformænd og skoleledere
- Den 19.-20. februar 2015: Lederkonference 0-18 år, "Inkluderende læringsmiljøer"
- Den 1. juni 2015 "Tillidsbaseret ledelse" konference med Vivianne Robinson (28 ledere).
- Ledernetværk som læringsnetværk faciliteret af konsulenter fra Skoleafdelingen.
- Temamøder
- Temadag for 50 nyere ledere i skolen om ledelsens forvaltningsmæssige forpligtelser
- Ledelsesuddannelser herunder diplommoduler.
- Uddannelsesprogrammer:
  - Et udsnit af skolevæsenets ledere arbejder med "Ledelse i et internationalt perspektiv", [SPrED uddannelsesprogram](#), se senere. Udover arbejdet i SPRED gennemføres en studietur til Ontario, Canada, i skoleåret 2014/15.

Medarbejdere

Kompetenceløft i undervisningsfagene

I skoleåret 2014/15 efteruddannes i alt 56 lærere

- 17 lærere indenfor Dansk med aldersspecialisering 4.-10. klassetrin
- 17 lærere indenfor Engelsk
- 25 lærere indenfor Matematik med aldersspecialisering 1.-6. klassetrin.

Kurser

I "Gode læringsmål" og FFM i fagene, matematik, dansk, engelsk og Naturfag (400 lærere).

Ressourcepersoner

- Diplommoduler til:
  - Læsevejleder
  - Matematikvejleder
  - AKT-spor
  - KRAP
  - Coaching
  - Diplom, rytmisk musik
  - Skolebibliotek
  - Mediepædagogik
- [FabLab-pionerer, se bilag 4B](#)

Fremadrettet planlægges eftervidereuddannelse inden for andre områder end undervisningsfagene som beskrevet i ["Notat om Kursus og efter-/videreuddannelse", bilag 1.](#)

Konsulenter

- Aktionslæringskonference den 6. november 2014
- Proceskonsulentkurser/-uddannelse

SPrED uddannelsesprogram, gennemført i 2014/15

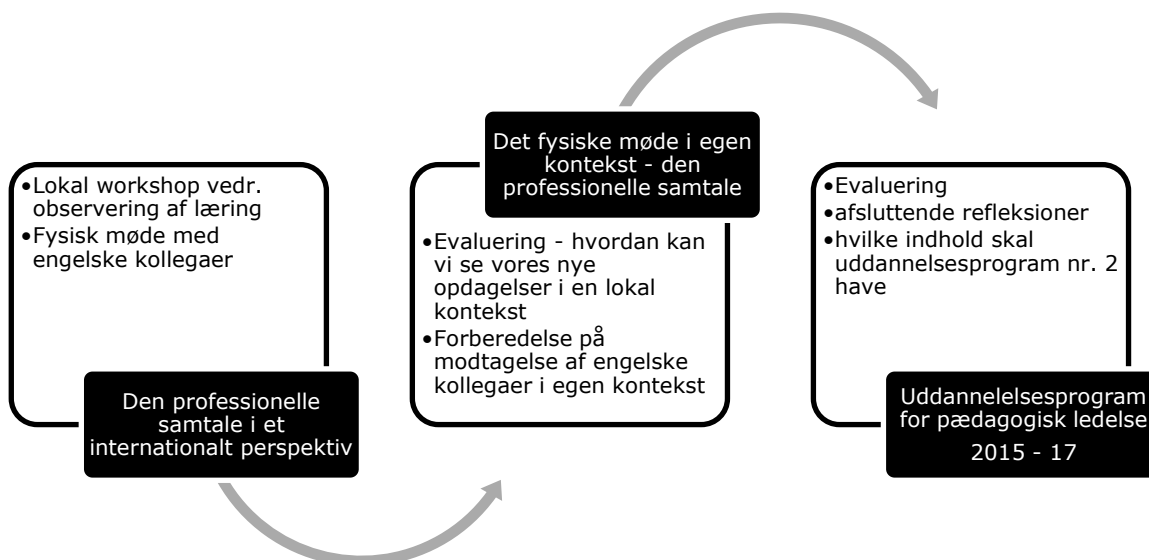

SPrED er et Comenius Regio projekt, hvor Skoleafdelingen sammen med VIA Læreruddannelsen i Silkeborg, Hvinningdalskolen, Sejs Skole og Thorning Skole samarbejder med Staffordshire University, Leek Federation (3 skoler) om at udvikle et uddannelsesprogram for ledere og lærere, som skal føre til en ny EU-ansøgning med afsæt i evalueringen af det første projekt/uddannelsesprogram.

Uddannelsesprogram nr. 1 har følgende centrale perspektiver:

- Den europæiske dimension er en central del af uddannelsesprogrammet. At observere praksis i et helt andet miljø er en mulighed for at spejle egen praksis, uden forbehold og normer.
- Uddannelsesprogrammet har også vægt på samspillet mellem den personlige og professionelle udvikling som leder og lærer
- Under hvert internationalt møde produceres film, foto og slides til dokumentation af indhold og refleksion. Se www.westwoodcollege.coop/spred
- Når uddannelsesprogrammet foregår i den europæiske kontekst, er lederen/lærerne væk fra politiske og bureaukratiske begrænsninger og kan dermed få mulighed for med nysgerrighed at fordybe sig i en ny og anderledes praksis.
- Det er et to-årigt program 2013-2015. Der indgår lokale workshops, konference og europæiske møder med kollegaer.

Uddannelsesprogrammet ser sådan ud:

Det engelske skolesystem har traditionelt et curriculum perspektiv og har igennem flere år arbejdet med synlige læringsmål for eleverne. Den danske folkeskole har traditionelt et dannelseperspektiv og har igennem flere år arbejdet ud fra undervisningsmål. Det er der med den nye folkeskolereform og de nye forenkledede Fælles Mål gjort op med, sådan at der nu er fokus på læringsmål i form af videns- og færdighedsmål.

Derfor er det meget relevant at indhente erfaringer og viden fra det engelske skolesystem om læringsledelse og evaluering. For de engelske skoler og deres ledere er det en øjenåbner at opleve elever i Silkeborg, som er selvstyrende i læringsituationer og har erhvervet centrale relationskompetencer i forhold til jævnaldrende og voksne. Det er faktorer, som vores engelske kolleger er optaget af i mødet med Silkeborg Kommunes ledere og lærere.

Det forventes, at uddannelsesprogram nr. 2 primært har fokus på læringsledelse.